

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Ladislavem Vaško ve věci

žalobce: E. A., narozený X,
státní příslušnost Marocké království,
t. č. pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců,
sídlem Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty,

proti
žalované: Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje,
sídlem Masarykova 930/27, 400 01 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 12. 2022, č. j. KRPU-170432-57/ČJ-2022-040022-SV-ZZC,

takto:

- I. Rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 8. 12. 2022, č. j. KRPU-170432-57/ČJ-2022-040022-SV-ZZC, **se zrušuje.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 8. 12. 2022, č. j. KRPU-170432-57/ČJ-2022-040022-SV-ZZC, kterým byla podle § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) prodloužena doba zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění stanovená rozhodnutím ze dne 15. 9. 2022, č. j. KRPU-170432-18/ČJ-2022-040022-SV-ZZC, o devadesát dnů.

Žaloba

2. Žalobce uvedl, že v napadeném rozhodnutí absentují dostatečně odůvodněné a podložené úvahy vedoucí žalovanou k závěru, že žalobce nebude s příslušným orgánem veřejné moci spolupracovat, nesplní podmínky zvláštního opatření a zmaří rozhodnutí o správní vyhoštění. Poukázal na to, že žalovaná ani neplní povinnost po celou dobu zajištění cizince zkoumat, zda důvody zajištění trvají. Zdůraznil, že po celou dobu zajištění žalobce neobdržel náhradní cestovní doklad. Z napadeného rozhodnutí vůbec nevyplývá, na základě čeho se žalovaná domnívá, že k vystavení náhradního cestovního dokladu a následně k realizaci správního vyhoštění žalobce dojde během lhůty prodlouženého zajištění. Konstatoval, že žalovaná pouze uvedla, že dobu prodloužení trvání zajištění stanovila s ohledem na předpokládanou složitost přípravy správního vyhoštění, není však již dle žalobce jasné, jaké úvahy žalovanou dovedly k závěru, že správní vyhoštění žalobce bude možné realizovat právě ve lhůtě 90 dnů. Odůvodnění doby prodloužení zajištění není dle žalobce dostatečně určité, když se tato doba váže především ke spolupráci s Velvyslanectvím Marockého království, to však nedává žádnou představu časového horizontu, kdy a zda vůbec by mohlo dojít k ověření totožnosti žalobce. Žalobce měl za to, že dosavadní postup v řízení spíše svědčí o nemožnosti uskutečnit jeho správní vyhoštění. Uvedl, že je nezbytné, aby žalovaná kvalifikovaně na základě svých zkušeností v odůvodnění rozhodnutí vyhodnotila, jaké všechny úkony bude pravděpodobně nutné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby a upřesnila svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkol, přičemž musí posuzovat uvedené otázky přísně individuálně, nikoliv paušálním odhadem. Žalobce se domníval, že ačkoliv žalovaná měla snahu prodloužení doby zajištění nějak odůvodnit, její odůvodnění je však šablonovité a vůbec z něj není patrné, zda žalovaná zohlednila konkrétní situaci žalobce. Proto je dle žalobce napadené rozhodnutí ve vztahu ke stanovení doby prodloužení zajištění žalobce nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Zdůraznil, žalovaná měla místo zajištění žalobce použít některé z tzv. zvláštních opatření za účelem vycestování cizince z území podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, přičemž možnosti uložení takové alternativy žalovaná posoudila zcela nedostatečně.

Vyjádření žalované

3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě navrhla zamítnutí žaloby. Uvedla, že se v rozhodnutí velmi podrobně věnovala nemožnosti využití zvláštních opatření za účelem vycestování žalobce. Konstatovala, že rozhodnutí o prodloužení zajištění tvoří s původním rozhodnutím o zajištění jeden celek. V rozhodnutí o prodloužení zajištění žalovaná zrekapitulovala, proč nemohla přistoupit k využití zvláštních opatření, a to zejména na straně 2 s tím, že na původní rozhodnutí o zajištění ze dne 15. 9. 2022 odkázala a konstatovala, že se žádné okolnosti v tomto směru nezměnily. Uvedla, že v rozhodnutí ze dne 15. 9. 2022 se pak nemožnosti uložit zvláštní opatření zabývala žalovaná zejména na straně 4 a došla jednoznačně k závěru, že by žalobce mohl stěžovat nebo mařit správní vyhoštění, a to na základě skutečností, že žalobce vstoupil na území ČR a tím do Schengenského prostoru Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z..

protiprávně, v úkrytu na podvozku kamionu, bez cestovního dokladu a bezplatného oprávnění k pobytu, které by mu umožnilo pobývat na území ČR, potažmo na území Schengenského prostoru. Zdůraznila, že žalobcova snaha pokračovat do západní Evropy je zřejmá, neboť o azyl doposud nikde nežádal, v domovské zemi mu nic nehrozí, migruje pouze ze zjištěných ekonomických důvodů. Poukázala na to, že žalobce uvedl, že na území ČR nemá žádné příbuzné ani osoby blízké, nevlastní žádné finanční prostředky a ubytování si v ČR zajistit nemůže, protože zde nikoho nezná a nemá na to finance. Zdůraznila, že napadené rozhodnutí se k době, o kterou zajištění žalobce prodloužila, i k výčtu úkonů, které je třeba ještě učinit, včetně odhadu doby, kterou každý úkon zabere, zabývala na stranách 2 a 3 napadeného rozhodnutí. Žalovaná v rozhodnutí jasně uvedla, že žalobce stále nevlastní náhradní cestovní doklad, neboť celý proces je na samotném počátku, jelikož marockými orgány zatím nebyla totožnost žalobce ověřena. Poukázala na to, že došlo k odeslání veškerých podkladů cestou Ředitelství služby cizinecké policie na Velvyslanectví Maroka, bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce, které nabylo právní moci dne 5. 10. 2022. Konstatovala, že ze sdělení Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 7. 12. 2022 vyplývá, že veškeré dokumenty týkající se zjištění totožnosti a vystavení náhradního dokladu pro žalobce byly dne 12. 10. 2022 zaslány na Velvyslanectví Maroka v Praze, přičemž do současné doby nebyla v dané věci na Ředitelství služby cizinecké policie doručena žádná odpověď. Ředitelství služby cizinecké policie v daném sdělení uvedlo, že minimální doba ověření totožnosti je 90 dnů a déle a vystavení náhradního dokladu trvá 14 dní i více. V případech ověřování totožnosti a vydávání náhradních cestovních dokladů velvyslanectví Maroka spolupracuje, a proto nelze předjímat, že totožnost žalobce nebude ověřena. Je tedy dle žalované zřejmé, že příprava realizace správního vyhoštění aktivně pokračuje, že zatím k ověření totožnosti žalobce nedošlo, a je tak nyní na příslušných úřadech Maroka vykonat potřebné kroky k ověření totožnosti žalobce a vystavení náhradního cestovního dokladu. Teprve poté může být ze strany Ředitelství služby cizinecké policie podniknuta následná fáze přípravy samotné realizace správního vyhoštění. Uvedla, že s ohledem na výše uvedené tedy prodloužila dobu zajištění o 90, a to také s přihlédnutím ke skutečnosti, aby doba zajištění trvala co nejkratší dobu.

Posouzení věci soudem

4. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s.
5. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce cestoval v úkrytu kamionu bez platného cestovního dokladu a oprávnění k pobytu, byl zadržen orgány SRN a dne 15. 9. 2022 vrácen na území ČR na základě readmisní dohody. Přes území ČR žalobce pouze tranzitoval, cílem jeho cesty je Francie nebo Španělsko. V protokolu o výsledku ze dne

15. 9. 2022 žalobce uvedl, že ze země původu vycestoval letecky do Turecka se svým cestovním dokladem, který v Turecku poslal zpět do Maroka, neboť v případě ztráty by mu hrozila vysoká pokuta a na nový doklad by musel dlouho čekat. V Turecku zůstal asi deset dnů, poté za pomoci převaděčů cestoval do Bulharska a Srbska a po čtrnácti dnech pokračoval k hranicím s Maďarskem, kde překonal hraniční oplocení. Uvedl, že za pomoci převaděče vytipoval kamion, na jehož podvozku se schoval; po dvou dnech z tohoto úkrytu vylezl na parkoviště, kde ho kontrolovala policejní hlídka, od které se dozvěděl, že je na území SRN. Dále vypověděl, že v zemi jeho původu není práce, a proto odešel za účelem výdělků. Uvedl, že v domovském státě mu při návratu nic nehrozí. Na cestu domů nemá dostatek financí, na území ČR nikoho nezná, přes území ČR pouze projíždí. Na území ČR nikoho žalobce nezná, nikdy zde nebyl, nemá téměř žádné finance a ani neví, jak by si případně obstaral ubytování. V případě propuštění žalobce uvedl, že by se do Maroka nevrátil, ale pokračoval by v cestě do Francie nebo Španělska.

6. Z obsahu správního spisu soud dále zjistil, že dne 15. 9. 2022 bylo se žalobcem zahájeno správní řízení o vyhoštění, přičemž rozhodnutím ze dne 15. 9. 2022, č. j. KRPU-170432-18/ČJ-2022-040022-SV-ZZC, byl žalobce zajištěn za účelem správního vyhoštění, přičemž dle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců byla stanovena doba zajištění žalobce na 90 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, který nastal dne 15. 9. 2022 v 11:30 hodin. Rozhodnutím ze dne 24. 9. 2022, č. j. KRPU-170432-28/ČJ-2022-040022-SV-ZZC, žalovaná rozhodla o správním žalobce. Ze sdělení Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 7. 12. 2022 vyplývá, že veškeré dokumenty týkající se zjištění totožnosti a vystavení náhradního dokladu pro žalobce byly dne 12. 10. 2022 zaslány na Velvyslanectví Marockého království v Praze, přičemž do současné doby nebyla v dané věci na Ředitelství služby cizinecké policie doručena žádná odpověď. Ředitelství služby cizinecké policie v daném sdělení též uvedlo, že minimální doba ověření totožnosti je 90 dnů a déle a vystavení náhradního dokladu trvá 14 dní i více. V případech ověřování totožnosti a vydávání náhradních cestovních dokladů Velvyslanectví Marockého království spolupracuje, a proto nelze předjímat, že totožnost žalobce nebude ověřena.
7. Nejprve se soud zabýval přezkoumatelností napadeného rozhodnutí. Podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců platí, že *„[p]olicie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.“*
8. Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že *„[h]lavním kritériem pro stanovení doby trvání zajištění je předpokládaná složitost přípravy výkonu správního vyhoštění (§ 124 odst. 3 zákona ... o pobytu cizinců ...), proto musí být v odůvodnění rozhodnutí o zajištění uveden výčet předpokládaných úkonů potřebných k realizaci vyhoštění s uvedením odhadu jejich časové náročnosti“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79). V návaznosti na to Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 2. 11. 2011, č. j. 1 As 119/2011-39, vyslovil, že *„[s]právní orgány jsou povinny při rozhodování o prodloužení doby zajištění cizince podle § 124 odst. 3 zákona ... o pobytu cizinců ... důkladně a svědomitě posuzovat skutečnosti, které by prodloužení zajištění odůvodňovaly. Uvedené Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z..“*

skutečnosti musí být přesvědčivým a nezpochybnitelným způsobem doloženy ve spisovém materiálu. Nejsou-li tyto podmínky respektovány, nemá skutková podstata, z níž správní orgán v řízení vychází, oporu v předloženém spisovém materiálu.“ Soudy rozhodující ve správním soudnictví rovněž setrvale judikují, že nezákonnost rozhodnutí o prodloužení doby zajištění nezpůsobují problémy při získávání náhradních cestovních dokladů, pokud je výkon správního vyhoštění alespoň potenciálně možný, žalovaná nebyla při přípravě vyhoštění pasivní a zdržení vyhoštění bylo způsobeno výlučně pasivitou orgánů žalobcovy země původu v kombinaci s tím, že sám žalobce cestoval bez cestovních dokladů (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2020, č. j. 1 Azs 143/2020-48, ze dne 13. 2. 2019, č. j. 6 Azs 353/2018-20, ze dne 27. 4. 2016, č. j. 10 Azs 275/2015-40, či ze dne 16. 3. 2016, č. j. 3 Azs 283/2015-62).

9. V projednávané věci žalovaná v napadeném rozhodnutí k vedlejšímu výroku týkajícímu se doby prodloužení zajištění uvedla, že se doba trvání zajištění za účelem správního vyhoštění prodlužuje o 90 dnů, neboť lhůta prvotního zajištění uplyne k datu 13. 12. 2022 a nebude možné do tohoto data plánované úkony směřující k ověření totožnosti žalobce a k provedení realizace jeho správního vyhoštění provést. Žalovaná pak zcela obecně dále na straně 3 napadeného rozhodnutí konstatovala, že na základě průběhu prvotního ověření totožnosti žalobce dospěla k závěru, že by uvedené úkony neměly trvat déle než prodloužená doba trvání zajištění, přičemž je realizace výkonu správního vyhoštění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění na základě uvedených skutečností reálná a proveditelná v rámci stanovené prodloužené doby trvání zajištění. Žalovaná poukázala též nekonkrétně na to, že prodloužená doba trvání zajištění byla stanovena rovněž s přihlédnutím ke skutečnosti, aby trvala co nejkratší dobu, během které jsou s náležitou pečlivostí činěny úkony směřující k výkonu správního vyhoštění. Je zde tedy dle žalované zcela reálný předpoklad realizace výkonu správního vyhoštění žalobce.
10. Soud konstatuje, že konkrétní uvedení jednotlivých úkonů potřebných k realizaci správního vyhoštění žalobce, jejich odůvodnění a odhad jejich časové náročnosti však v rozhodnutí žalované zcela chybí (tedy např. v jaké lhůtě lze při prodloužení zajištění očekávat zajištění cestovního dokladu žalobce, v jaké lhůtě budou zajištěny přepravní doklady žalobce do domovského státu, obstarání letenky, zajištění policejní eskorty, komunikace s domovským státem o zpětvzetí cizince apod.). Soud proto zdůrazňuje, že žalovaná v jejím rozhodnutí neuvedla výčet předpokládaných kroků potřebných k realizaci správního vyhoštění žalobce a odhad jejich časové náročnosti. V tomto směru je rozhodnutí žalované zcela nedostatečné a podle soudu žalovaná nedostála požadavku plynoucímu z výše citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 93/2011-79.
11. Soud dále poznamenává, že v odůvodnění rozhodnutí žalované je obsaženo, že žalovaná Ředitelství služby cizinecké policie zaslala již dne 15. 9. 2022 žádost o vystavení náhradního cestovního dokladu žalobce k realizaci správního vyhoštění, přičemž z odpovědi Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 7. 12. 2022 se ve vztahu k žalobci podává, že dne 12. 10. 2022 byly Velvyslanectví Marockého království zaslány dokumenty potřebné k ověření totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu žalobce. Ředitelství služby cizinecké policie od Velvyslanectví Marockého království neobdrželo žádnou zpětnou vazbu ohledně ověření totožnosti žalobce, přičemž nelze stanovit přesnou lhůtu pro ověření totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu. Dle mínění soudu lze tedy usuzovat na to, že proces ověřování totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu žalobci je prakticky v počáteční fázi, když dle sdělení Ředitelství

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z..

služby cizinecké policie ze dne 7. 12. 2022 nelze predikovat lhůtu pro ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu žalobce.

12. Soud shrnuje, že pro absenci výčtu předpokládaných kroků potřebných k realizaci správního vyhoštění a odhadu jejich časové náročnosti v odůvodnění napadeného rozhodnutí nemůže zjistit, zda prodloužená doba zajištění s ohledem na dobu potřebnou k ověření totožnosti a zajištění cestovního dokladu žalobce a dalším nutným úkonům potřebných k realizaci správního vyhoštění postačuje k naplnění účelu zajištění ve lhůtě dle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců (zda je výkon správního vyhoštění žalobce v této lhůtě alespoň potenciálně možný), či nikoli. To činí napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
13. Soud ve věci nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku podané žalobě, neboť soud ve věci rozhodl ve lhůtě stanovené v § 73 odst. 4 s. ř. s. a rozhodnutí o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku jeho žalobě tak pozbylo smyslu.
14. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že žalobu shledal důvodnou, a proto napadené rozhodnutí výrokem I. tohoto rozsudku podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro vadu řízení zrušil. Soud současně nevrátil věc žalované k dalšímu řízení. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 11. 2012, č. j. 9 As 111/2012-34, publ. pod č. 2757/2013 Sb. NSS, totiž platí, že „... po zrušení rozhodnutí žalovaného o zajištění stěžovatele je nutno na toto rozhodnutí nahlížet, jako kdyby vůbec nebylo vydáno. Neexistuje tak řízení, v němž by mělo být pokračováno, protože podle § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců je vydání rozhodnutí o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění prvním úkonem v řízení. Je-li tedy tento úkon ve formě rozhodnutí zrušen, neznamená to současně, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, jak je ve správním soudnictví obvyklé (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Naopak to z povahy věci, která je značně specifická a vyžaduje urychlené vyřízení, znamená ukončení řízení před správním orgánem, aniž by se tím jakkoli zasahovalo do jeho pravomoci, která byla vyčerpána vydáním původního rozhodnutí.“ Tato judikatura je plně použitelná i na situaci, kdy soud zruší rozhodnutí o prodloužení zajištění. Vzhledem k tomu, že zdejší soud zrušil rozhodnutí o prodloužení zajištění za účelem správního vyhoštění, které je prvním úkonem v řízení, neexistuje dále řízení, v němž by mělo a mohlo být pokračováno, a proto nebylo možné věc žalované vrátit k dalšímu řízení.
15. Současně soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. výrokem II. tohoto rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalovaná nebyla ve věci úspěšná a žalobce náhradu nákladů řízení nepožadoval a soud ani jemu vzniklé náklady z obsahu soudního spisu nezjistil.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 11. ledna 2023

Mgr. Ladislav Vaško, v. r.
samosoudce